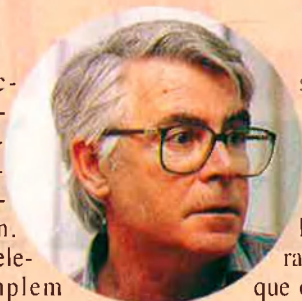

'Gorby'

Estupefactes, assistim als esdeveniments que aquests dies sacsegen el món. Enganxats al televisor, contemplem com es liquida la Revolució d'Octubre, s'alliberen nacionalitats oprimides, cauen estàtues i Moscou esclata en una festa joiosa després —o a causa— de la *tejerada* involucionista del 19 d'agost. La història devora els seus episodis a major velocitat de la que podem metabolitzar. Tot exercici de comprensió es dissol entre les novetats que es precipiten. En realitat només es mantenen les imatges. La imatge d'un Borís Eltsin entronitzat en la peanya de l'heroisme, i no sense motiu. L'intransigent d'ahir —i una mica tararot— ja no sols és llegenda sinó també home d'estat. La intrepidesa ho ha demostrat de sobra. No tant el talent. La imatge, dic, d'un imperi que s'enfonsa, potser de dos imperis: el soviètic i el llegat tsarista. Tots dos estan esclatant per totes les seues costures. Els pobles es descolonitzen i la Gran Rússia recupera dia a dia la seua pròpia fesomia sobre els mapes...

Imatges i, entre totes elles, la commovedora i declinant de Mikhaïl Gorbatsxov bracejant denodadament per recuperar el seu lloc en l'escalafó del poder, per reinstaurar unes dosis de racionalitat en el caos i fins i tot salvar la democràcia de les eufòries i vindicacions dels demòcrates. ¿Ho aconseguirà, o hem d'acceptar que ha estat arros-

segat pel vertigen dels fets i la seua pròpia inadaptació a aquests? ¿No haurà estat devorat per la revolució que ell mateix va donar a llum?

Possiblement. Gorbatsxov és ja història. En la seua més lúcida maduresa i plena capacitat pot haver-se convertit en un monument colossal i alhora en un jubilat anticipat. Una putada del destí, però fatal. Potser ens consolarà pensar que la seua missió estava ja aconseguida, que, a més d'haver canviat el món en el termini escàs de sis anys, no se li pot exigir res més a un home, per extraordinari que siga. A més a més, quasi tots els seus èxits són irreversibles i allò que escapa de les seues mans sembla estar amenaçat per la incertesa.

Ara, quan el veiem i sentim en la *tele*, patètic i raonador contra les impaciències dels altres, tractant d'embridar el cavall desbocat de les llibertats, ens fa l'efecte que es tracta d'un difunt polític en l'espera de la fabulosa necrològica que Occident li deu. Això com a mínim, ja que no li va atorgar l'ajuda material que haguera prolongat el seu liderat. Qui sap si allò que ahir es va escatimar s'haurà de centuplicar demà.

J.J. Pérez Benlloch

Els nervis bàltics arriben a Madrid

De primer fou el colp d'estat a l'URSS i la discreta condemna del govern espanyol que, seguint la tònica dels aliats de la CEE, pretenia deixar la porta oberta a un diàleg amb els sediciosos. Després, la seqüència dels fets ha estat tan ràpida que tots els polítics han obert de nou els despatxos disposats a fer creure que no han quedat descollocats per la *revolució democràtica russa*.

Entremig. Esquerra Unida proposa la dissolució del PCE i la direcció del PCE es proposa de sobreviure. En definitiva, les *passions* soviètiques han arribat a la *capital del reino* en plena canícula. I González i el seu gabinet han fet només allò que la dinàmica de canvis accelerats els permet: reconèixer, amb tota mena de lloances, el paper d'Eltsin a fer fracassar l'intent sediciós; reconèixer, també, el nou tàndem polític Eltsin— Gorbatsxov al Kremlin i reconèixer, perquè no es podia fer altra cosa, la independència de les repúbliques bàltiques. Aquest darrer factor té una importància remarcable en el context espanyol perquè precisament no hi han volgut donar cap importància. Darrere un discurs legalista —expressat pel ministre d'Afers Estrangers, Fernández Ordóñez— respecte a l'annexió il·legal de les tres repúbliques bàltiques gràcies a un pacte secret germano-soviètic, és a dir de considerar-ho un acte de restitució històrica, s'amaga la resistència a donar categoria

realment històrica a la trama d'un ambaixador —un detall— que exercirà les seves funcions a Estònia i coordinarà les delegacions espanyoles de Lituània i Letònia. En el fons, a molts analistes polítics, els fa l'efecte que, a costa de reiterar davant tots

els *mass media*, la im-possible similitud entre el bàltic i les "comunitats autònomes històriques", al govern, el preocupa realment "l'eufòria nacionalista" interna que pot produir l'accés a la comunitat internacional de tres noves nacions. Només així s'entén que aquest reconeixement hagi arribat només en el marc d'un acord unitari de la CEE. I Miquel Roca, que ha trobat en aquest assumpte la reivindicació d'un nacionalisme que que alguns sectors del seu partit li discutien, Àngel Colom, Inaki Anasagastegui i Rafael Ribó han recordat a González la tardança del govern a acceptar aquesta realitat palpable. Un recordatori que el seu electorat, expectant davant els canvis fronterers a Europa, agraeix.

Però el mateix Ribó pot trobar-se en la necessitat d'obrir la seua pròpia revolució de palau. La posició tancada d'Anguita sobre la nova situació a l'URSS contrasta massa evidentment amb la dels seus socis catalans. La "dissociació" d'IC pot ser, a la llarga, inevitable.

Josep M. Sanmartí

